

РЕЦЕНЗИЯ

по конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“

по професионално направление 4.2. Химически науки,
специалност „Физикохимия с колоидна химия“,
за катедра „Химия“, факултет „Фармация“,
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна;

допълнителни условия по конкурса: кандидатите да имат придобита ОНС
„доктор“ в професионално направление 4.2. Химически науки; придобита
специалност в сферата на здравеопазването.

Конкурсът е обявен в ДВ, бр. 6/16.01.2026 г.

Допуснат кандидат по конкурса: гл. ас. Анелия Цветанова Герасимова-Пенева, д.х.

Рецензент: Кръстанка Георгиева Маринова, д.х. - професионално направление 4.2.
Химически науки, професор във Факултет по химия и фармация, Софийски университет
„Св. Климент Охридски“; член на Научно жури по конкурса съгласно Заповед № Р-109-
133 от 16.03.2026г., на Ректора на Медицинският университет „Проф. д-р Параскев
Стоянов“ – Варна, проф. д-р Димитър Райков, д.м.н.

Общи положения и кратки биографични данни за кандидата.

Представените материали от допуснатия кандидат в конкурса гл. ас. Анелия Цветанова
Герасимова-Пенева д.х. отговарят на минималните национални изисквания определени в
ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му (ППЗРАСРБ), както и на Правилника за
развитието на академичния състав в Медицински университет „Проф. д-р Параскев
Стоянов“ – Варна (ПРАСМУВ), чл. 126(1).

Анелия Герасимова-Пенева е родена през 1987 г. Тя е дипломиран бакалавър (2010г.) и
магистър (2011 г., Диплома с УИН 138925, и рег. № 32000/10.10.2011г.) по химия от
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“. През 2016 г. е зачислена като
докторант в самостоятелна подготовка към Катедра „Химия“, Факултет Фармация на МУ
„Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, по специалност „Биоорганична химия, химия на
природните и физиологично активните вещества“. През 2017 г. представя дисертация на
тема „Кинетично поведение на пенни филми от водни разтвори на говежди серумен
албумин и п-додецил-β-D-малтозид“ за присъждане на образователната и научна степен
“Доктор” в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика,
Професионално направление 4.2. Химически науки, която успешно защитава (Диплома
№ 226/20.12.2017г., МУ-Варна). През 2022г. придобива специалност „Теоретични основи
на медицинската химия“ в МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна (Свидетелство с
УИН 4794, рег. № 025616/7.07.2022г.). **Тези факти ясно показват, че кандидатът
напълно отговаря и на допълнителните условия по обявения конкурс.**

Квалификацията на Анелия Герасимова-Пенева в областта на Физикохимията и колоидната химия се допълва и от участието и в два обучителни курса: Training course of the ECIS and COST on "Fundamentals of Colloids and Interfaces", 10 юни 2013, Potsdam - Golm, Германия; и ECIS Training Course "Colloids and Medical Applications", 31.08 – 01.09, 2013, София, България.

Учебно-преподавателска дейност.

От представените Удостоверения № 099-437 и № 099-438 от 26.01.2026 г., издадени от МУ-Варна, е видно, че към 26 януари 2026 г. Анелия Герасимова-Пенева има общо 14 год. 1 месец и 14 дни стаж по специалността. Целият стаж е на академични длъжности: асистент в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски” от 13.12.2011г. до 1.10.2012г., асистент (от 1.10.2012г. до 5.07.2018г.) и главен асистент (от 5.07.2018г. до сега) в МУ-Варна, което ясно показва натрупан значителен преподавателски опит.

От представената Творческа автобиография е видно, че Анелия Герасимова-Пенева е водила лекции по „Физикохимия с Колоидна химия“ и по свободноизбираемата дисциплина: „Околна среда и здраве“ за студенти от специалност „Фармация“ в МУ-Варна, като тя е участвала и в изготвянето на учебните програми за тези два курса. Провеждала е семинари и лабораторни упражнения по дисциплините „Химия“, „Обща и органична химия“, „Неорганична химия“, „Аналитична химия“ за студенти от много други специалности в МУ-Варна: „Медицина“, „Дентална Медицина“, „Медицински лаборант“, „Помощник фармацевт“.

Трябва да се отбележи и участието на кандидата като съавтор на учебници и учебни помагала: учебник „Колоидна химия: Лекции, задачи и лабораторни упражнения“, 2025, издание на МУ-Варна; учебник „Физикохимия: лекции, семинари, задачи и лабораторни упражнения“, 2020, издание на Стено-Варна, и учебни пособия „Сборник задачи за кандидатстудентски изпит по химия“ и „Сборник с тестови въпроси за кандидатстудентски изпит по химия“ за МУ-Варна. Анелия Герасимова-Пенева е участвала и в подготовката на лабораторни и семинарни упражнения за дисциплината „Физикохимия с колоидна химия“ за специалност Фармация.

Справката за учебна натовареност (Изх.№ 112-24/26.01.2026г., МУ-Варна) показва обща натовареност за последните пет приключили учебни години от 2793 ч., в които са включени 181 ч. лекции и 2612 ч. упражнения. Средната натовареност на година е 558.6 часа, което е с 55.1% повече от изискуемия норматив от 360 ч. И през петте учебни години Анелия Герасимова-Пенева е водила и лекции, средно по 36.2 ч. на година. Всички тези данни, освен че демонстрират **значителния преподавателски опит**, показват и **много високата ангажираност на кандидата в учебната дейност** на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

Научно-изследователска и научно-приложна дейност.

За участието си в конкурса Анелия Герасимова-Пенева е представила десет публикации като еквивалент на хабилитационен труд, съгласно Допълнителните условия за изпълнение на минималните наукометрични изисквания МУ-Варна (Приложение 1, т.4 на ПРАСМУВ). От тези десет публикации три са в списания от Q2 (две в *Cosmetics*, една в *Applied Sciences*), четири са в списания от Q3 (по една в списанията *Natural Product Communications*, *Bulgarian Journal of Agricultural Science*, *Journal of Chemical Technology and Metallurgy*, *Food Science and Applied Biotechnology*), и три са в списание от Q4 (*Bulgarian Chemical Communications*). Сумарно тези публикации съответстват на 156 т., което значително надвишава изискуемият минимум от 100 точки по показател В, съгласно изискванията в Приложение 1 на ПРАСМУВ, и съгласно минимални национални изисквания към научната дейност за професионално направление 4.2. Химически науки (Приложение към чл. 1а, ал. 1 на ППЗРАСРБ).

По групата от показатели Г (съгласно минимални национални изисквания към научната дейност за професионално направление 4.2. Химически науки), по показател Г7 е представен списък от други 10 публикации, които са в много реномирани научни списания – девет са в списания от Q1 (по 3 в *Plants* и в *Life*, по 1 в *Foods*, *Proceedings of the Nutrition Society*, и *International Journal of Molecular Sciences*) и една е в списание от Q4. В тази група, по показател Г10 е представена и публикувана заявка за патент. Сумарните точки по показател Г са 252, което също надвишава значително изискуемият минимум от 200 т.

Всички публикации по група В и група Г са публикувани след заемане на длъжността Главен асистент и не са използвани в предишни процедури за научни степени и академични длъжности.

Представен е списък от 65 цитата, т.е. 130 т. по показател Д (от изискуеми минимум 50т.). Предвид големия брой цитати бих препоръчала в списъка с цитирания да не се използват автоцитати, вкл. и на съавтори. Забелязах 5 на брой автоцитирания в списъка, а в Scopus могат да се видят доста повече цитирания от други автори.

По показател Е не са представени официално точки, предвид че за академичната длъжност „Доцент“ не се изисква наличието на точки по тази група. Въпреки това, по този показател също могат да се отбележат значителни постижения. Анелия Герасимова-Пенева участва в 3 национални проекта (Проект „К-TRIO - Европейска нощ на учените“ (2008-2013), Проект № М09/1, 15.12.2016, „Определяне на морски токсини в Черноморски миди и планктон“ финансиран от Фонд Научни Изследвания; Проект BG-RRP-2.004-0009-C02 „МУ–Варна: Повишаване на транслационните постижения в медицината (MUVE-TEAM)“, финансиран от ЕС (NextGenerationEU) чрез Националния план за възстановяване и устойчивост), участва също и в множество университетски научни проекти на Шуменски университет и на МУ-Варна.

Анелия Герасимова-Пенева е съавтор на общо 37 научни публикации, от които 25 са индексирани в базите данни Scopus и Web of Science, а 12 са индексирани в други бази данни. 9 от публикациите са в реномирани списания от Q1 (Life, Plants, Foods, Proceedings of the Nutrition Society, International Journal of Molecular Sciences), 5 са в списания от Q2 (Colloids Surface A, Cosmetics), 4 са в списания от Q3, 7 са в списания от Q4. В базата данни Scopus кандидатът има h-индекс 6 и общо 90 цитирания (по данни в документите на кандидата към януари 2026 г.). Към 4 май 2026 г. цитиранията в Scopus са вече 111, като 105 от тях са от 2024, 2025 и 2026 година.

Анелия Герасимова-Пенева е представила списък с 23 участия на национални и международни научни прояви, заедно с удостоверения за участие. Сред тези прояви се открояват осем много авторитетни международни конференции по колоидна химия, токсикология, храни, и околна среда.

Видно е, че научната активност и продуктивност, както и актуалността на научните изследвания на кандидата са на много високо ниво.

Основни научни и научно-приложни приноси.

Анелия Герасимова-Пенева е представила две справки за научни приноси. Хабилитационната разширена справка за приносите в десетте публикации, представени като еквивалент на хабилитационен труд, представя приносите групирани в две основни направления:

- Приложение на екстракти от различни видове водорасли в хранително-вкусовата промишленост и за целите на фармацевтичната и козметична промишленост, и
- Биоактивни свойства и терапевтичен потенциал на екстракти от билки.

Справката за оригиналните научни приноси и научни трудове е върху двадесетте работи представени по показатели В и Г, и представя научните приноси в три основни направления:

- Биологично активни вещества от екстракти и етерични масла - състав, свойства, терапевтичен потенциал и приложение във фармацията и козметиката, и като хранителни добавки;
- Приложение на екстракти от различни видове водорасли в хранително-вкусовата промишленост и за целите на фармацевтичната и козметична промишленост; и
- Определяне съдържанието на фикотоксини в черноморски миди от Българското черноморско крайбрежие – препоръчителни дози на хранителен прием.

Приемам общата справка за по-изчерпателна, и включваща и двете направления в Хабилитационната справка, затова ще коментирам само по-общата справка.

Всички класифицирани направления са в областта на един от основните научните приоритети на МУ-Варна - „Хранене и качество на живот“

В направление „Биологично активни вещества от екстракти и етерични масла - състав, свойства, терапевтичен потенциал и приложение във фармацията и козметиката, и като хранителни добавки“ са систематизирани основните резултати и приноси от 10 публикации (№ 6, 7, 8, 9 и 10 от група В4, и № 2, 3, 4, 9 и 8 от група Г7). Всичките десет работи са публикувани през 2024 и 2025 година, а вече са забелязани над 40 цитата по тях като най-цитирани са работи №9 и №10 от група В4, както и обзорната работа № 2 от група Г7. Значителното цитиране отразява както големия интерес на научната общност към растителни биологично активни вещества, така и значимостта на проведените изследвания и представените резултати. Напълно съм съгласна с обобщението на най-важните приноси в тези работи:

- Реализирана е сравнителна хемотипна и функционална оценка на етерични масла от видове лайка, култивирани в България;
- Направено е научно обосновано разграничаване на козметичния потенциал на немска и римска лайка;
- Направена е комплексна химична и биологична характеристика на етерично масло от *Nuregicum perforatum* L. от България;
- Създаден е мултиспектроскопски подход за метаболитно профилиране и контрол на качеството на *Moringa oleifera*;
- Реализирана е първа систематична оценка на радионуклидното съдържание и радиационния риск при консумация на черен бъз в България;
- Направен е комплексен метаболитен и биологичен анализ на *Passiflora caerulea* L. от България.

В направление „Приложение на екстракти от различни видове водорасли в хранително-вкусовата промишленост и за целите на фармацевтичната и козметична промишленост“ са систематизирани основните резултати и приноси от осем публикации (№ 1, 2, 3 и 5 от група В4, и № 5, 6, 7 и 10 от група Г7). И тези 8 работи са публикувани през 2024 и 2025 година, а цитиранията върху тях са над 20 като най-цитирани са работи № 5 от група В4, и № 6 и № 7 група Г7. Съгласна съм с обобщението на най-важните приноси и в това направление:

- Създадена е процедура за оптимизация и моделиране на сушенето на функционални плодови продукти с микроводорасли;
- Научно обосновано разработване на устойчиви функционални храни с микроводорасли;
- Направена е химична и метаболомна характеристика и оценка на безопасността на *Arthrospira platensis* от България;
- Разработване на капсулиращи системи за стабилизиране на фикоцианин с Ca(II)-алгинатни микросфери;
- Направена е оценка на функционалните и фармакокинетични свойства на фикоцианин;
- Установена е връзка между метаболитния състав, размера на частиците и биоактивността на *Chlorella vulgaris*.

В направление „Определяне съдържанието на фикотоксини в черноморски миди от Българското черноморско крайбрежие – препоръчителни дози на хранителен прием“ са систематизирани резултатите и приносите от 2 публикации (№ 4 от група В4, и № 1 от група Г7). Намирам за особено интересни и полезни резултатите от тези изследвания, които са публикувани през 2019 (№ 4 от група В4) и 2020 г. (№ 1 от група Г7). Малкият брой цитирания на тези работи вероятно се дължи на по-малкия брой изследвания в тази тематика. Съгласна съм с обобщението на най-важните приноси в тези работи, които са от особена важност за храненето и качеството на живот на хората в България.

Като цяло научната дейност на гл. ас. Анелия Герасимова-Пенева се характеризира със систематичен и задълбочен подход на изследване на биологично активни вещества с природен произход (основно от етерично-маслени растения и от водорасли), и на приложението на природни продукти във фармацевтични, хранителни и козметични продукти. Приложени са съвременни експериментални методи и са развити нови процедури, като мултиспектроскопския подход за метаболитно профилиране на *Moringa oleifera*, показан е потенциалът на редица суровини за капсулиране и емулгиране, включително на активни вещества. Повечето работи са продукт на съвместни изследвания на колективи от няколко научни групи. Намирам това за особено ценно предвид реализираните по-мощни експериментални изследвания и комбинацията им с *in silico* изследвания, QSAR, и др., които позволяват разкриване на важни нови страни и потенциални нови приложения на изследваните системи.

В основната си част научните приноси от изследователската дейност на кандидатката могат да се определят като доказване на съществени нови страни на съществуващи и на нови научни и научно-приложни проблеми. Развитите подходи и получените резултати обогатяват съществено научното познание, и безспорно имат съществено значение за получаване на нови продукти с фармацевтично, хранително и козметично приложение.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на представените материали по конкурса, качеството на научните публикации и тяхната цитируемост, съществените научни и научно-приложни приноси, както и активната преподавателска дейност на гл. ас. Герасимова-Пенева, смятам че тя напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСБ, както и на допълнителните изисквания съгласно ПРАСМУВ, и на допълнителните изисквания по обявения конкурс за заемане на академичната длъжност "Доцент". Убедено давам **положителна оценка** и препоръчвам гл. ас. Анелия Герасимова-Пенева д.х., да бъде избрана на академичната длъжност „Доцент“ във Факултет „Фармация“ на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, по професионално направление 4.2. Химически науки, специалност „Физикохимия с колоидна химия“.

7.05.2026 г.

гр. София

Изготвил:

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

/проф. д-р Кръстанка Г. Маринова/